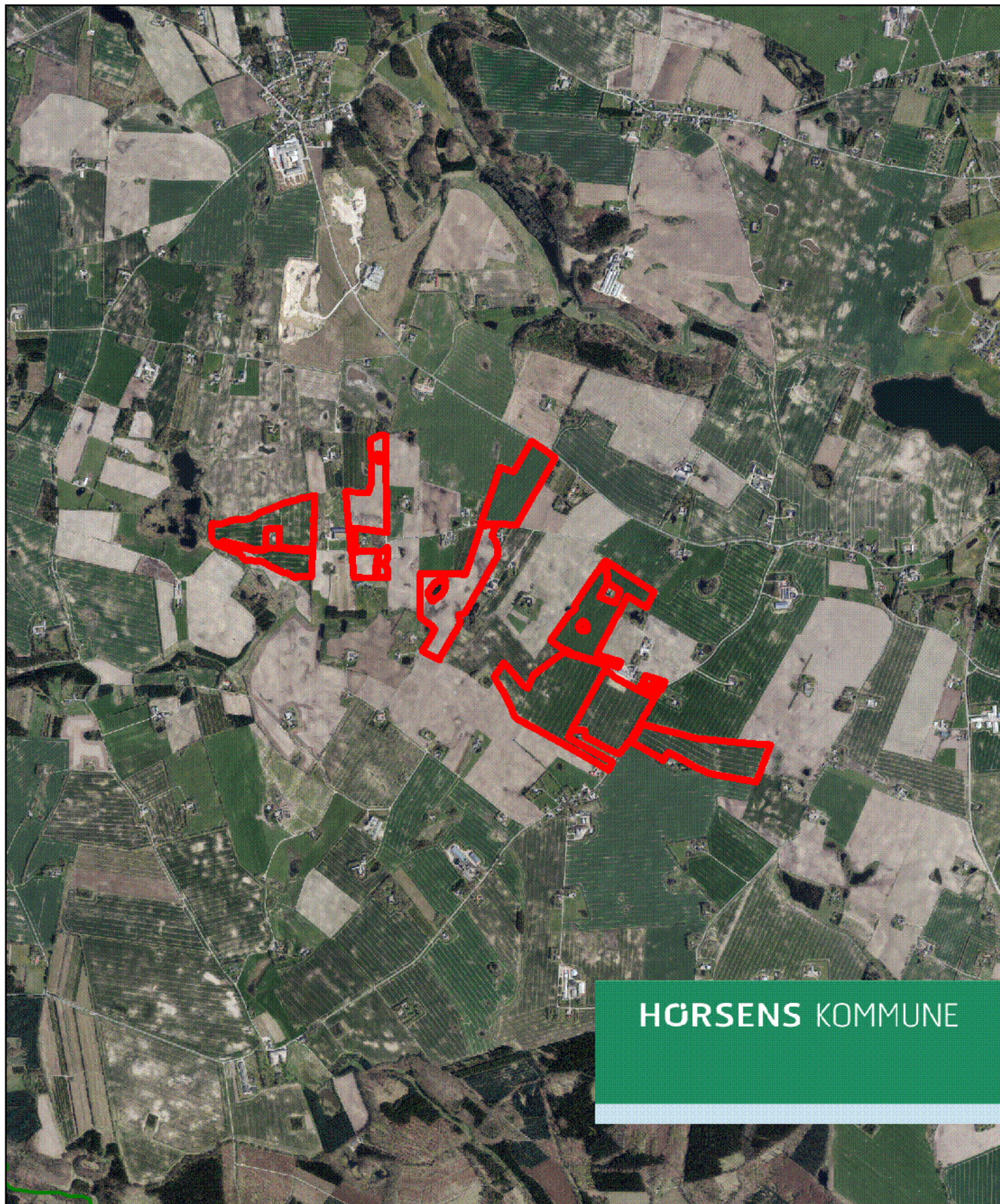

Miljøgodkendelse af Tyrstingvej 6, 8740 Brædstrup

I henhold til § 16 i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v af husdyrbrug

NOVEMBER 2016

HØRSENS KOMMUNE

Landbrug
Rådhusvej 4, 8700 Horsens

Flohrsminde - v/Karsten L. Kristensen
Tyrstingvej 6
8740 Brædstrup

Landbrug
Sagsbehandler:
Jeanette Stabell Jensen
Direkte: 76 29 26 03

www.horsens.dk

Sags nr. 09.17.00-P19-3-16
Dato: 28.11.2016

Miljøgodkendelse efter § 16 i husdyrbrugsloven¹

Horsens Kommune fremsender hermed afgørelse om miljøgodkendelse efter § 16 i husdyrbrugsloven til udbringningsarealer for husdyrgødning, som drives under CVR nr. 19884430 og har adresse på Tyrstingvej 6, 8740 Brædstrup.

Virksomheden har frem over godkendelse til udbringning af husdyrgødning på i alt 87 ha. Husdyrgødningen må have et indhold på 11.019 kg N og 2.720 kg P, svarende til at der må udbringes i alt 122,2 DE beregnet efter de gældende regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Afgørelsen annonceres på kommunens hjemmeside (www.horsens.dk) under Kommunen, Afgørelser og Aktindsigt, fra onsdag den 23. november 2016.

Afgørelsen sendes med digital post. Såfremt afgørelsen ønskes tilsendt i en printet udgave kan der rettes henvendelse til sagsbehandleren.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse.

Klageberettigede er afgørelsens adressat, Miljøministeren og enhver, der har individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, samt lokale foreninger hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, skal du klage til Natur- og Miljøklagenævnet.

Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Horsens Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Horsens Kommune i Klageportalen.

Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Horsens Kommune. Horsens

---

¹ LBK nr. 442 af 13. maj 2016 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

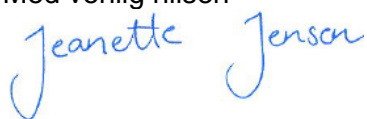
Kommune videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt, hvilket betyder at en klage skal være indgivet inden den 26. december 2016. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra offentliggørelsen.

En klage har som udgangspunkt ikke opsættende virkning for udnyttelse af afgørelsen, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, jf. husdyrbruglovens § 81.

Søgsmål til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt for domstolene inden 6 måneder efter afgørelsen er meddelt, jf. § 90 i husdyrbrugloven.

Med venlig hilsen

Jeanette Stabell Jensen
Agronom
Tlf. 76 29 26 03
Mail: jstj@horsens.dk

Denne afgørelse er sendt med digital post til følgende:

Ansøger:

Karsten Kristensen, Tyrstingvej 6, 8740 Brædstrup, CVR nr. 19884430

Parter:

Flemming Christiansen, Åstruplundvej 9, 8740 Brædstrup, CVR nr. 14146377

Organisationer:

Danmarks Naturfredningsforening, CVR nr. 60804214

Danmarks Sportsfiskerforbunds hovedpostkasse, CVR. nr. 37099015

Dansk Ornitologisk Forening hovedafdeling, CVR. nr. 54752415

Det økologiske Råd, CVR. nr 15428376

Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Nord, CVR. nr. 12070918

Ferskvandsfiskerforeningen for Danmark, CVR. nr. 25145615

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, CVR. nr. 31445418

Forbrugerrådet, CVR. nr. 63870528

Følgende er orienteret via elektronisk post:

Konsulent:

Simon Rosendahl Bjorholm, LMO, Erhvervsbyvej 13, 8700 Horsens, srb@lmo.dk

Parter

Flemming Christiansen, Åstruplundvej 9, 8740 Brædstrup, flemmingmondrup@hotmail.com

Organisationer

Danmarks Naturfredningsforening lokalkomite: dnhorsens-sager@dn.dk

Danmarks Sportsfiskerforbunds miljøkoordinator: jka@sportsfiskerforbundet.dk

Dansk Ornitologisk Forening lokalafdeling: horsens@dof.dk

Teknik og Miljø
Natur og Miljø

Rådhusstorvet 4
8700 Horsens
Telefon: 76 29 29 29
naturogmiljoe@horsens.dk
www.horsens.dk
Kvalitet:JLU

Sagsnr.: 09.17.00-P19-3-16
Dato: 28. november 2016

**Miljøgodkendelse af
markbruget
Tyrstingvej 6, 8740 Brædstrup
i henhold til § 16, jf. reglerne i
lov om miljøgodkendelse m.v.
af husdyrbrug.**

Skema 84076, version 3

Læsevejledning

Godkendelsen er bygget op således, at de vilkår som udbringningen kan ske under, findes først i dokumentet. Herefter kommer et kort resume af resultatet af de vurderinger der ligger til grund for vilkårene.

De efterfølgende afsnit af godkendelsen rummer alle dels en miljøteknisk beskrivelser af arealerne og efterfølgende kommunens vurdering af påvirkningerne fra udbringningen. Sidst i dokumentet findes bilag.

Anvendelse af Bedst Tilgængelige Teknologi er vurderet i de relevante afsnit.

Copyright

*Kort er gengivet af Horsens Kommune med tilladelse fra Geodatastyrelsen. Copyright Geodatastyrelsen.
Luftfotos – er gengivet af Horsens kommune med tilladelse fra Cowi. DDO ©, Copyright COWI*

1.	Generelle forhold.....	3
1.1	Indledning	3
1.2	Kontaktoplysninger og ansøgningen	3
1.3	Resume af godkendelsen.....	4
1.4	Naboorientering, partshøring, samt offentlighedsprocedure	7
1.5	Vilkår for godkendelsen	7
1.6	Udnyttelse af godkendelsen og behovet for supplerende tilladelser m.v.....	8
1.7	Tidsplan for projektet og godkendelsens gyldighed	9
1.8	Revurdering.....	9
2	Arealerne.....	9
2.1	Markoplysninger	9
2.2	Arealerne beliggenhed, landskabet og planforhold	11
2.3	Gødningsregnskab	11
2.4	Nitrat (overfladevand).....	13
2.5	Nitrat (grundvand)	16
2.6	Fosfor	18
2.7	Påvirkning af natur fra udbringning	19
2.8	Gener fra udbringning.....	21
3	Samlet beskrivelse og vurdering af BAT	23
4	Forurening og uheld.....	23
5	Bilag	25
5.1	Udspretningsarealer	25
5.2	Udspretningsarealer i NFI	26
5.3	Udbringningsarealer og nærmeste kategori 1-natur	27

1. Generelle forhold

1.1 Indledning

Karsten Kristensen har søgt om godkendelse til udbringning af husdyrgødning på ejede og forpagtede arealer.

Ansøgningen er udløst af, at der ønskes udbragt husdyrgødning på arealer, der er registreret som sårbare, og som indgår som aftalearealer i en § 12 godkendelse meddelt efter husdyrbrugloven¹ til ejendommen Åstruplundvej 9, 8740 Brædstrup, der drives af Flemming Christensen, Åstruplundvej 9, 8740 Brædstrup, CVR nr. 14146377.

Arealerne ligger indenfor områder der i husdyrbrugloven, er udpeget som nitratfølsomt indvindingsområde (NFI). Udpegningen betyder at der skal stilles krav til nitratudvaskningen, hvilket indarbejdes i en arealgodkendelse til den der har rådighed over arealerne.

Denne godkendelse omfatter alle dyrkningsflader tilknyttet CVR nr. 19884430.

1.2 Kontaktoplysninger og ansøgningen

Dette afsnit indeholder ansøgers kontaktoplysninger samt oplysninger til identifikation af husdyrbruget

Ansøgers tekst

Kommunikations e-mail

E-mail adresse der bliver brugt til kommunikation mellem ansøger og sagsbehandler:
srb@lmo.dk og kaflohrsminde@energimail.dk

Ejendomme og ejendomsnumre

Navn	Ejendomsnummer	CVR nummer
Flohrsminde	6150296994	19884430

Adresse	Postnummer	By
Tyrstingvej 6	8740	Brædstrup

Matrikler på ejendommen

Ring By, Ring	10o
Ring By, Ring	13x
Ring By, Ring	21a
Ring By, Ring	24b
Ring By, Ring	5d
Ring By, Ring	6f
Ring By, Ring	6i
Tyrsting By, Tyrsting	6c
Tyrsting By, Tyrsting	6m

Ansøger og kontaktperson

Karsten Kristensen, Tyrstingvej 6, 8740 Brædstrup
 Tlf.nr.: 75 75 35 52   Mobil: 22 32 72 37   Mail: kaflohrsminde@energimail.dk

Konsulent

Simon Bjorholm, LMO, Erhvervsbyvej 13, 8700 Horsens
 Tlf.nr.: 76 58 74 73   Mobil: 20 45 32 48   Mail: srb@lmo.dk

¹ Lovbekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Kommune: Horsens

Sagsbehandler og tilsynsførende: Jeanette Stabell Jensen, Tlf.: 76 29 26 03, mail: jstj@horsens.dk

Ansøgningskema nr.: 84076, version 3

Ansøgning indsendt første gang: 2. februar 2016

Ansøgning indsendt sidste gang: 28. november 2016

1.3 Resume af godkendelsen

Projektet og dets miljømæssige konsekvenser er herunder beskrevet i et ikke-teknisk resumé, der gør det muligt for offentligheden at få indblik i projektet og konsekvenserne af godkendelsen af projektet.

Beskrivelse af ansøgningen

I miljøgodkendelsen, som meddeles efter § 12 i husdyrbrugloven til svineproduktionen på Åstruplundvej 9, 8740 Brædstrup, der drives af Flemming Christiansen, CVR nr. 14146377, indgår aftalearealer til udbringning af husdyrgødning.

Aftalearealerne der drives af Karsten Kristensen, Tyrstingvej 6, 8740 Brædstrup, CVR nr. 19884430, ligger indenfor områder der af Miljøstyrelsen er udpeget som nitratfølsomt indvindingsområde (NFI). Det er derfor nødvendigt at stille særlige krav i forhold til udvaskningen af nitrat i forhold til husdyrbruglovens beskyttelsesniveau, og dermed udløser anvendelsen af arealerne til udspreddning af husdyrgødning fra Åstruplundvej 9 krav om en § 16 arealgodkendelse efter husdyrbruglovens regler.

Godkendelsen omhandler en vurdering af arealbelastningen samt anvendelse af BAT.

Ejendommens beliggenhed

Ejendommen hvor markbruget har adresse, ligger i landzone. Der er ca. 70 meter til nærmeste nabo (Tyrstingvej 4), ca. 570 meter til samlet bebyggelse (Tyrsting) og ca. 2,3 km til byzone (Brædstrup).

Eventuelle gener

Det vurderes ikke, at der vil være øgede gener fra udbringningen (lugt, kørsel m.v.), idet alle arealerne i dag modtager husdyrgødning.

Bedst Tilgængelige Teknologi (BAT)

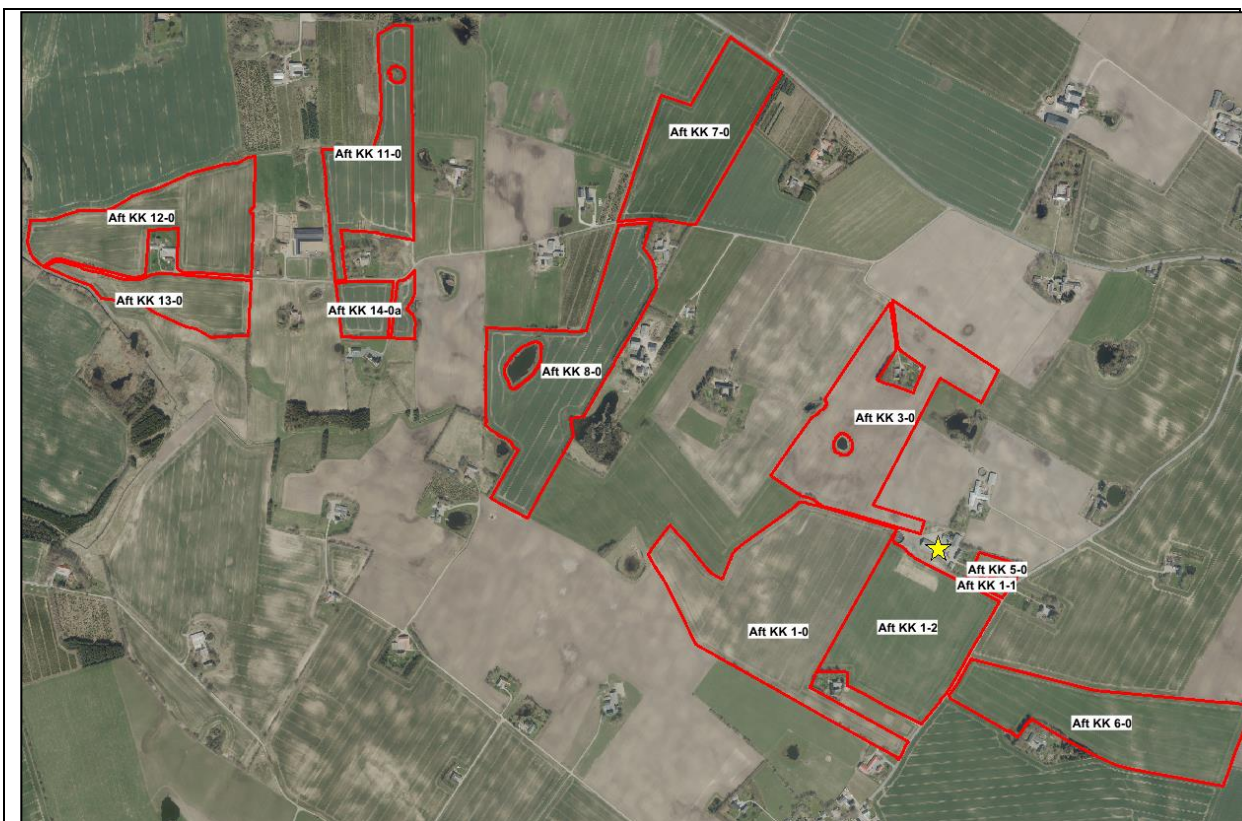
Det vurderes, at der på ejendommen er valgt BAT på de mulige områder. I forhold til udbringning af gylle, vurderes det at være BAT når dansk lovgivning omkring udbringningsperioder, metoder og tildeling til afgrøderne overholdes. Dette er derfor ikke vurderet yderligere i denne godkendelse.

Udbringningsarealer

Der er søgt om udbringning af i alt 122 DE på i alt 87,36 ha, svarende til et dyretryk på 1,4 DE/ha. Det medfører at der udbringes 11.019 kg N og 2.720 kg P. Antal dyreenheder (DE) er beregnet efter reglerne i bekendtgørelse nr. 1318 af 26. november 2015 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

Arealerne ligger i tilknytning til ejendommen, se nedenstående figur 1.

Figur 1. Arealer (markeret med rød streg) drives af Karsten Kristensen, Tyrstingvej 6, 8740 Brødstrup (ejendommen er markeret med gul stjerne)

Ammoniakbelastning og særlig værdifuldt natur

Der er foretaget en vurdering af påvirkningen af natur, som følge af udbringning af husdyrgødning på markerne, og de naturområder som ligger i tilknytning til dyrkningsfladen.

Horsens Kommune har vurderet på baggrund af en besigtigelse, foretaget den 8. september 2015, vurderet at en del af mark Aft KK 11-0 er et beskyttet² men hidtil ikke registreret naturareal, hvorfor opdyrkningen af arealet ikke er lovligt. Der stilles derfor vilkår om, at den del af arealet (ca. 5000 m²), som er markeret med rød streg i figur 2, ikke må tilføres husdyrgødning.

Sagen vedr. opdyrkning af naturarealet behandles separat fra denne arealgodkendelse.

² Efter § 3 i LBK nr. 1217 af 28. september 2016 om naturbeskyttelse

Figur 2: Areal markeret med rød streg må ikke modtage husdyrgødning

Det er samlet vurderet, at udbringning af husdyrgødning fra husdyrproduktionen kan ske under hensyntagen til naturbeskyttelsesinteresserne omkring dyrkningsfladen, herunder de internationalt beskyttede arter og naturområder.

Mulig påvirkning fra udledning af næringsstoffer til overfladevande (N og P)

Arealerne ligger i oplandet til Randers Fjord.

I forhold til beskyttelsen af overfladevand mod udvaskning af kvælstof, er arealerne beliggende i et opland hvor nitraten reduceres fuldstændigt før det når Randers Fjord. Det er derfor ikke nødvendigt med tilpasninger af arealdriften i forhold til at reducere kvælstofudvaskningen til overfladevand.

Arealerne er beliggende i opland til fosforfølsomt Natura 2000-område. Der er på sådanne arealer i husdyrbrugloven fastlagt fosforklasser, som skal sikre, at der ikke opstår risiko for udvaskning af fosfor. Beskyttelsen retter sig især mod drænede lerjorde. Der indgår udelukkende arealer med jordbundstype JB3 (sandjord), hvorfor arealerne er beliggende udenfor fosforklasser. Der stilles dermed ikke krav til fosforoverskud.

Habitatvurderingen har vist at udbringningen af kvælstof via husdyrgødningen ikke påvirker Natura 2000 oplande i væsentlig grad.

Idet husdyrbruglovens beskyttelsesniveauer er overholdt, vil der jf. husdyrbrugloven ikke være en væsentlig påvirkning af Natura 2000 områder, hvorfor det er Horsens Kommunes vurdering, at der ikke vil ske en negativ påvirkning af overfladevande som følge af udbringningen af husdyrgødningen.

Mulig påvirkning af næringsstoffer til grundvand

Arealerne er beliggende i et område, der er registreret som nitratfølsomt indvindingsområde (NFI).

Der er i ansøgningen foretaget beregninger, som viser udvaskningen af kvælstof ud af rodzonen. Beregningerne viser, at udvaskningen af kvælstof til grundvandet overholder beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Derudover overstiger udvaskningen ikke det der kan beregnes for et tilsvarende plantebrug.

Miljøbelastningen omkring udvaskning af kvælstof til grundvandet er løst gennem anvendelse af et ændret sædskifte. Der er stillet vilkår, som vil sikre at virkemidlet fremadrettet anvendes.

Sammenfattende konklusion

Samlet vurderes det, at de generelle regler og de stillede vilkår i denne godkendelse, vil sikre at udbringningen ikke vil påvirke omgivelserne i væsentlig grad.

1.4 Naboorientering, partshøring, samt offentlighedsprocedure

Det er Horsens Kommunes vurdering, at meddelelsen af denne arealgodkendelse er af underordnet betydning for naboerne til arealerne til Tyrstingvej 6, da arealdriften ikke ændres i forhold til nudrift. Naboerne har derfor ikke haft et udkast af afgørelsen i høring, jf. § 56, stk. 2 i husdyrbrugloven.

Horsens Kommune har i november 2016 gennemført en høring af ansøger og Flemming Christiansen der afsætter husdyrgødning til markbruget.

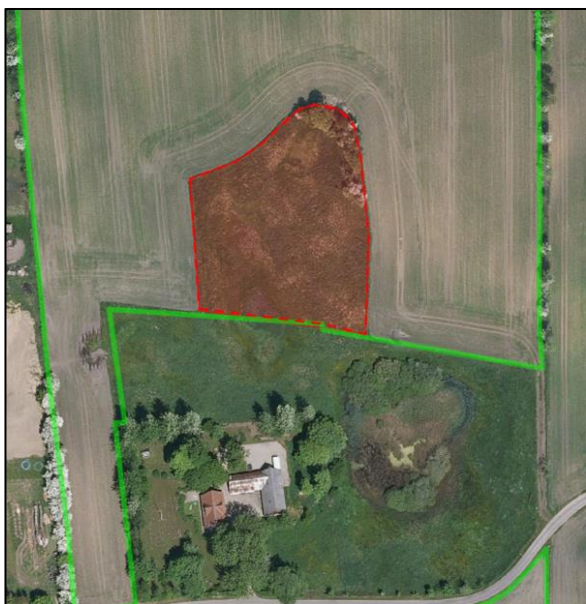
Der er ikke øvrige parter, da ansøger selv ejer alle arealerne.

1.5 Vilkår for godkendelsen

Kommunen har vurderet, at der kan meddeles godkendelse til den ansøgte udbringning i henhold til gældende regler i husdyrbrugloven. Miljøgodkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen (se skema og versionsnummer under afsnittet vedr. ejer og driftsforhold) samt de dertilhørende beregninger. Godkendelsen er betinget af overholdelse af følgende vilkår:

Nr. Vilkår

1. Godkendelsen omfatter alle arealerne som drives under CVR nr. 19884430. Udbringningsarealerne skal drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen og med de evt. ændringer, der fremgår af godkendelsen. Udbringningsarealerne er vist i bilag 5.1.
2. Vilklårene i denne godkendelse skal være kendte af de personer, der er beskæftiget med den pågældende del af arealdriften.
3. Ændringer i ejerforhold eller driftsansvarlig skal meddeles til kommunen inden eller lige umiddelbart efter ændringen.
4. Væsentlige ændringer i forhold til det godkendte areal skal anmeldes til kommunen inden det påbegyndes. Kommunen vurderer om de aktuelle planer for ændringer kan ske indenfor rammerne af denne arealgodkendelse.
5. Der må udbringes husdyrgødning på bedriftens 87 ha udbringningsarealer med et dyretryk på 1,4 DE/ha, svarende til 122,2 DE (11.019 kg N og 2.720 kg P) pr. planår (1/8-31/7). Antal DE er beregnet efter reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelse nr. 1318 af 26. november 2015, bilag 1.
6. Der må ikke udbringes husdyrgødning på den del af mark Aft KK 11-0, som fremgår med rød streg af nedenstående figur.

7. Der må ikke tilføres anden organisk gødning til ejendommens arealer, som f.eks. slam før dette er anmeldt til Horsens Kommune. Kommunen vil derpå vurdere, om ændringen kan gennemføres indenfor rammerne af denne godkendelse. Ændringen må ikke sættes i værk før kommunen har accepteret ændringen.
8. Der skal på alle bedriftens marker anvendes et sædskifte med minimum 10 % frøafgrøder, svarende til et udvaskningsindeks på max 86. Der skal på forlangende fremvises dokumentation for overholdelse af kriterierne for sædskiftet i form af markplan eller lignende.

Alternativt skal der hvert år etableres 11 % ekstra efterafgrøder (svarende til ca. 8 ha) ud over det til enhver tid gældende generelle krav om efterafgrøder, uanset om det generelle krav opfyldes vha. andre virkemidler i henhold til NaturErhvervstyrelsens regler eller overføres til andre år. De samme generelle regler, som gælder for de lovpligtige efterafgrøder, skal også følge for disse ekstra efterafgrøder. Efterafgrøderne eller andre generelle miljøkrav må dog ikke overføres til andre bedrifter.
9. Ejeren af bedriften skal ved tilsyn kunne redegøre for og dokumentere, at vilkårene i denne godkendelse er overholdt.
10. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er påbegyndt udnyttet inden 2 år fra den er meddelt.
11. Hvis der sker uheld som medfører et væsentligt udslip af miljøfarlige stoffer, skal der ringes 112. Når der er foretaget de nødvendige afværgeforanstaltninger kontaktes Horsens Kommunes Naturafdeling telefonisk og orienteres om forureningen.

1.6 Udnyttelse af godkendelsen og behovet for supplerende tilladelser m.v.

Afgørelsen omfatter alene forholdet til husdyrbrugloven.

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpende i forhold til denne godkendelse. Enhver ændring skal desuden anmeldes/ansøges om i kommunen.

I øvrigt henvises til, at virksomheden er omfattet af en række andre miljøregler, bl.a.

Miljøbeskyttelseslovens³ bestemmelser, herunder f.eks. pligten til at afværge og forebygge følger af uheld eller driftsforstyrrelser, der medfører væsentlig forurening samt pligten til at informere kommunen herom.

Landbruget er ligeledes omfattet af § 39 i husdyrbrugloven. Efter denne paragraf kan tilsynsmyndigheden påbyde, at forureningen skal nedbringes, herunder påbud om, at der skal gennemføres afhjælpende foranstaltninger, hvis virksomhedens drift medfører uhygiejniske forhold eller væsentlig forurening.

1.7 Tidsplan for projektet og godkendelsens gyldighed

Ansøgers tekst

Godkendelsen udnyttes fra den er meddelt, da der på godkendelsestidspunktet allerede afsættes husdyrgødning fra Åstruplundvej 9 til arealerne.

Kommunens tekst

Godkendelsen er gældende fra offentliggørelsen.

I henhold til husdyrgodkendelseslovens § 33 skal der i godkendelsen fastsættes en frist for hvornår godkendelsen skal være udnyttet. Fristen bør ikke være på mere end 2 år. Arealerne anvendes dog allerede i nudrift, hvorfor godkendelsen ved meddelelse anses for udnyttet. Overholdelse af vilkårene skal således kunne dokumenteres i gødningsregnskabet for 2016/2017, hvilket vil blive kontrolleret efter indsendelse af gødningsregnskabet i 2018.

1.8 Revurdering

Efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens⁴ § 40, skal godkendelser omfattet af § 16 i husdyrbrugloven regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering og om nødvendigt ajourføres i lyset af den teknologiske udvikling. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år.

Et af formålene med den regelmæssige revurdering er som nævnt, at det løbende sikres, at virksomhedens indretning og drift fortsat er baseret på en anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Overholdelsen af kravet om anvendelse af BAT skal sikre, at forurening fra markbruget til stadighed begrænses mest muligt.

Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2024.

2 Arealerne

2.1 Markoplysninger

I dette afsnit oplyses der om en række generelle forhold om driften af udbringningsarealerne, og i tabellerne vises oplysninger om de enkelte marker, som udgør udbringningsarealet. Oplysningerne er grundlaget for beregninger af nitratudvaskning og fosforoverskud samt kommunens vurdering af miljøpåvirkningen.

Ansøger tekst

Grundlæggende arealoplysninger

³ Lovbekendtgørelse nr. 1189 af 27. september 2016 om bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse.

⁴ Bekendtgørelse nr. 44 af 11. januar 2016 om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug

Antal DE kvæg, får og geder på bedriften inkl. DE på andre bedrifter, der afsættes grovfoder til beregnet ud fra 3000 FE/DE: **0,00 DE**

Er antal af andre DE udbragt på bedriften større end det før angivne antal DE kvæg, får og geder: **Ja**

Anvender og efterlever bedriften husdyrgødningsbekendtgørelsens bilag 2 jf. § 28 stk. 3 om forhøjet harmoni tal på 2,3 for visse kvægbedrifter: **Nej**

Er bedriften et økologisk landbrug: **Nej**

% af samlet areal med efter afgrøder udover PD-krav: **0,00 %**

Reduceret kvælstofnorm: **0,00 %**

Udbringningsarealer – Ejede og forpagtede (se nedenstående tabel)

Udbringningsarealer															
Navn	Ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sæd-skifte	Ref. Sæd-skifte	N-kl. 0(ha)	N-kl. 1(ha)	N-kl. 2(ha)	N-kl. 3(ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1 (ha)	P-kl. 2 (ha)	P-kl. 3 (ha)
Aft KK 1-0	15,59	Nej	JB3	Nej	S6	S4	15,59	0,00	0,00	0,00	15,59	15,59	0,00	0,00	0,00
Aft KK 1-2	9,76	Nej	JB3	Nej	S6	S4	9,76	0,00	0,00	0,00	9,76	9,76	0,00	0,00	0,00
Aft KK 1-1	0,21	Nej	JB3	Nej	S6	S4	0,21	0,00	0,00	0,00	0,21	0,21	0,00	0,00	0,00
Aft KK 14-0a	1,60	Nej	JB3	Nej	S6	S4	1,60	0,00	0,00	0,00	0,60	1,60	0,00	0,00	0,00
Aft KK 7-0	8,00	Nej	JB3	Nej	S6	S4	8,00	0,00	0,00	0,00	8,00	8,00	0,00	0,00	0,00
Aft KK 12-0	8,89	Nej	JB3	Nej	S6	S4	8,89	0,00	0,00	0,00	4,93	8,89	0,00	0,00	0,00
Aft KK 14-0b	0,64	Nej	JB3	Nej	S6	S4	0,64	0,00	0,00	0,00	0,58	0,64	0,00	0,00	0,00
Aft KK 5-0	0,38	Nej	JB3	Nej	S6	S4	0,38	0,00	0,00	0,00	0,38	0,38	0,00	0,00	0,00
Aft KK 11-0	6,38	Nej	JB3	Nej	S6	S4	6,38	0,00	0,00	0,00	1,49	6,38	0,00	0,00	0,00
Aft KK 13-0	3,91	Nej	JB3	Nej	S6	S4	3,91	0,00	0,00	0,00	0,17	3,91	0,00	0,00	0,00
Aft KK 8-0	10,75	Nej	JB3	Nej	S6	S4	10,75	0,00	0,00	0,00	8,42	10,75	0,00	0,00	0,00
Aft KK 3-0	10,99	Nej	JB3	Nej	S6	S4	10,99	0,00	0,00	0,00	10,99	10,99	0,00	0,00	0,00
Aft KK 6-0	10,25	Nej	JB3	Nej	S6	S4	10,25	0,00	0,00	0,00	10,25	10,25	0,00	0,00	0,00
Total	87,36						87,36	0,00	0,00	0,00	71,38	87,36	0,00	0,00	0,00

Udbringningsarealerne fremgår af bilag 5.1.

Kommunens vurdering

Nærværende § 16 godkendelse indeholder en vurdering af arealerne, og fastlægger de nødvendige vilkår, som kan regulere arealdriften under Karsten Kristensen, Tyrstingvej 6, CVR nr. 19884430.

Vurderingen af arealernes sårbarhed over for tilførsel af næringsstoffer er foretaget i de efterfølgende afsnit.

2.2 Arealerne beliggenhed, landskabet og planforhold

I dette afsnit redegøres der for den overordnede placering af udbringningsarealerne.

Ansøgt drift

Gyllen produceres – opbevares og udbringes fra Tyrstingvej 6 og Åstruplundvej 9.

Udbringningsarealerne er beliggende omkring og i tilknytning til ejendommen Tyrstingvej 6 (se bilag 5.1), og består af jordbundstypen JB3 (sandjord) og er ikke drænet eller vandet.

Kommunens vurdering

Ved en godkendelse efter husdyrbruglovens § 16 skal det sikres, at anvendelsen af arealerne til afsætning af husdyrgødning kan ske ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) og uden at påvirke omgivelserne på en måde, der er uforenelig med hensynet til disse, jf. husdyrbruglovens § 19.

Arealerne er beliggende indenfor et område med geologisk bevarings værdi, men er ikke udpeget som bevaringsværdigt landskab eller værdifuldt kulturmiljø. Der er beskyttede diger langs nogle af markerne, men der er ikke registreret beskyttede diger beliggende på selve dyrkningsfladen.

Da nærværende sag udelukkende er en arealgodkendelse, som omhandler udbringning af husdyrgødning på dyrkningsfladen, på arealer som i dag er i omdrift, og da det forudsættes at de generelle regler på området overholdes, vurderes godkendelsen af arealerne ikke problematisk i forhold til landskabsudpegningerne.

Omkring udbringningsarealerne er der registreret forskellige naturtyper, som bl.a. er beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven⁵. Beskyttelsen af naturområderne bliver behandlet særskilt i afsnittet med naturvurdering.

Arealerne ligger i oplandet til Randers Fjord, indenfor opland til nitrat- og fosforfølsomt Natura 2000 område. Vurderingen af påvirkningen af overfladevand ses i afsnittet vedr. overfladevand.

Der er udpeget nitratfølsomt indvindingsområde (NFI) på ca. 71 ha af udbringningsarealerne. Vurderingen af udvaskning af nitrat til grundvand ses i afsnittet vedr. nitrat (grundvand).

2.3 Gødningsregnskab

I dette afsnit vises et regnskab over tilført og total husdyrgødning på den bedrift, som markbruget hører under, og der gøres rede for teknologi anvendt til udbringning af husdyrgødning.

Ansøger tekst

I nedenstående tabeller gives en oversigt over den husdyrgødning der tilføres udbringningsarealerne i nudrift og ansøgt drift.

Nudrift:

⁵ LBK nr. 1578 af 8. december 2015 om naturbeskyttelse

Tilført husdyrgødning					
Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	Antal DE
Ingen adresse	Svinegylle	10484,00	2449,00	75,00	118,90

Total husdyrgødning				
Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Svinegylle	10484,00	2449,00	0	118,90
Total	10484,00	2449,00	0	118,90

Ansøgt drift

Tilført husdyrgødning					
Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	Antal DE
Ingen adresse	Svinegylle	11019,00	2720,00	75,00	122,20

Total husdyrgødning				
Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Svinegylle	11019,00	2720,00	0	122,20
Total	11019,00	2720,00	0	122,20

Udbringningsteknologi

Der vælges så vidt muligt, udbringningstidspunkter hvor fordampningen af ammoniak er mindst. Der tages, så vidt det er muligt, altid hensyn til naboer ved udbringning af husdyrgødning. Det forsøges i øvrigt, at udbringe husdyrgødning indenfor normal arbejdstid, dog kan der i forbindelse med spidsbelastning forekomme udbringning hele døgnet. Det skal dog understreges at udbringning af gylle er vigtig for markdriften, og der vil i særlige år kunne opstå vejrmæssige problemer der betyder, at udbringningen vil foregå i ovennævnte tidsrum.

Udbringningen af husdyrgødning foretages således at generne i forhold til natur minimeres mest muligt. Således nedfældes eller forsures gyllen på græsmarker og sort jord. Herved begrænses fordampningen mest muligt og afsætningen på nærliggende natur vurderes som minimal.

Der bliver hvert år udarbejdet mark- og gødningsplaner, samt gødningsregnskaber, hvorved det sikres at mængden af gødning bliver tilpasset afgrødernes forventede behov samt opfylder lovkravene for maksimal tildeling af næringsstoffer. I planen bliver der taget hensyn til bl.a. jordbundstype, sædskifte, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.

Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskaber på bedrifterne, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning dokumenteres.

Optimerer brugen af næringsstoffer på ejendomsniveau under hensyntagen til jordens frugtbarhed og det økonomiske afkast.

Kommunens vurdering

Ansøger udbringer i alt 122 DE (svarende til 11.019 kg N og 2.720 kg P) på ejede og forpagtede udbringningsarealer.

Der er i de efterfølgende afsnit vurderet, hvorvidt der skal stilles vilkår til mængden af kvælstof og fosfor, der må udbringes på markerne.

I forhold til vurderingen af om der anvendes BAT i forhold til udbringningsteknologi har Miljøstyrelsen i efteråret 2009 vurderet, at der med serien af gennemførte vandmiljøplaner samt ammoniakbehandlingsplanen er en stor del af de virkemidler, der kan reducere ammoniaktabet i forbindelse med udbringning af husdyrgødning, allerede implementeret via husdyrgødningsbekendtgørelsen, der fastsætter regler for, hvornår og hvordan husdyrgødning skal udbringes.

For udbringning af gylle gælder således, at gyllen som minimum skal udbringes med slanger og dermed ikke må bredspredes. Endvidere skal gylle på sort jord ske ved nedfældning eller ved udlægning af forsuret gylle med slæbeslanger. Forsuret gylle skal være nedbragt senest 6 timer efter udbringning. Miljøstyrelsen har vurderet, at danske landmænd allerede i kraft af dansk lovreguleringer overholder kravene til BAT for udbringning og opbevaring.

Det vurderes at ansøger ved overholdelse af lovkrav lever op til BAT i forhold til udbringning af husdyrgødningen.

2.4 Nitrat (overfladevand)

Dette afsnit omhandler nitratudvaskning til overfladevand. Ansøgningssystemet har beregnet nedenstående fem parametre, som indgår i kommunens vurdering af udvaskning af nitrat til overfladevand.

Ansøger tekst

Arealerne ligger alle i oplandet til Randers Fjord.

I vandoplandet til Randers Fjord er antallet af dyreenheder samlet set faldet i perioden 2007-2015.

I forhold til beskyttelsen af overfladevand mod udvaskning af kvælstof, er arealerne beliggende i et opland til Natura 2000 område, men i robust område, hvor alt kvælstof reduceres inden det når recipienten, og dermed er de ikke omfattet af husdyrbruglovens nitratklasser. De generelle harmoniregler vurderes derfor at være tilstrækkelige til at sikre, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af overfladevand.

Harmonikravet på bedriften, er i IT-systemet angivet til 1,4 DE/ha. Beregningen viser at ejendommens reelle dyretryk for ansøgt drift er på 1,4 DE/ha.

Beregning af udvaskning udført i husdyrgodkendelse.dk viser, at der på ejendommens arealer udvaskes ca. 71,1 kg N/ha til overfladevand ved et dyretryk på 1,4 DE/ha. Denne udvaskning er ifølge IT-ansøgningens beregninger mindre end den maksimalt tilladte på 82,0 kg N/ha med gældende afskæringskriterier, se nedenstående tabel fra husdyrgodkendelse.dk.

Beregning af nitratudvaskning til overfladevand

Tabellen viser det maksimale dyretryk (DE_{max}) og udvaskning svarende til maksimalt dyretryk uden virkemidler, samt det reelle dyretryk (DE_{reel}) for ansøgt drift og den reelle udvaskning med brug af virkemidler i ansøgt drift. DE_{max} bestemmes af dyreholdets sammensætning og reduktionsprocent.

	Dyretryk (DE/ha)	Udvaskning (kg N/ha)
DE_{max} : DE reduktionsprocent: 100,00 %	1,40	82,0
DE_{reel}	1,40	71,1

Kommunens vurdering

Horsens Kommunes vurderinger og krav i miljøgodkendelser til husdyrbrug i forhold til begrænsning af udvaskning af kvælstof til overfladevande fastsættes med udgangspunkt i husdyrbruglovens beskyttelsesniveau. Efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 11 stk. 1 (jf. stk. 3), skal der meddeles afslag på en ansøgning, hvis skærpelsen af harmonikravet efter bekendtgørelsens bilag 3, afsnit D ikke kan overholdes.

Ifølge husdyrbrugloven skal der ved tilladelser og godkendelser til husdyrbrug tages særlige hensyn til arealer i oplande til meget kvælstoffølsomme overfladevandsområder indenfor internationale naturbeskyttelsesområder. For landbrugsarealer, der afvander til sådanne vandområder er beskyttelsesniveauet fastsat som et lavere husdyrtryk pr. hektar end de generelle harmoniregler giver mulighed for, med det formål at få en lavere nitratudvaskning. Beskyttelsesniveauet afhænger desuden af reduktionspotentialet, der er et udtryk for forskellen mellem den mængde nitrat, der kommer fra rodzonen og den mængde nitrat, der ender i vandområdet.

Arealerne afvander til Randers Fjord, og dermed opland til et sårbart Natura 2000 område.

Ud fra forskellige arealers forskellige evne til at reducere nitrat på det udvaskede kvælstofs vej fra marker til sårbare Natura 2000-vandområder har Staten fået foretaget en udpegning af områder, hvor der ikke vurderes at ske mere end en 75 % - reduktion. Disse områder er – afhængigt af reduktionsevne – kategoriseret i de såkaldte nitratklasser 1, 2 og 3.

Udbringingsarealerne er beliggende i et område med 100 % reduktionspotential, hvorfor der ikke er udpeget nitratklasser på arealerne.

Der udbringes i ansøgt drift 1,4 DE/ha, hvilket medfører at den reelle udvaskning af kvælstof fra arealerne er beregnet til 71,1 kg N/ha, hvilket er mindre end den beregnede maksimalt tilladte på 82,0 kg N/ha. Dermed er beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen bilag 3, i forhold til nitratklasserne opfyldt.

I henhold til habitatbekendtgørelsen skal der foretages en vurdering af, om husdyrbruget i sig selv kan påvirke Natura 2000-vandområder væsentligt, og om husdyrbruget i sammenhæng med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-vandområder væsentligt.

Dele af Randers Fjord er en del af EF-fuglebeskyttelsesområde, EF-habitatområde og Ramsar-område. Fra Uggeluse er Randers Fjord en del af EF-habitatområde nr. 14 "Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord". Fra Mellerup og til Udbyhøj er fjorden en del af EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 15 og Ramsar-område nr. 11.

De marine områder af Randers Fjord, som omfatter Randers Yderfjord, Randers Fjord fra Randers til Mellerup og Grund Fjord, er omfattet af miljømålet "god økologisk tilstand" i vandplan 2010-2015 for hovedvandopland Randers Fjord.

Randers Fjord får tilledt næringsstoffer fra et opland der udgør 3.256 km², idet hele Gudenåens og Allingå's afstrømningsområde leder vand til Randers Fjord. Ca. 90 % af kvælstofafstrømningen fra Randers Fjords opland udgøres af diffus udledning fra landbrugsarealer og naturlig udvaskning af kvælstof fra jordbunden.

Miljøstyrelsen har udarbejdet en digital vejledning, som lægger et objektivi kriterium til grund for vurderingen af, om det kan udelukkes, at et husdyrprojekt, når det overholder det fastlagte beskyttelsesniveau for nitratudvaskningen til overfladevande (nitratklasserne), kan have en skadesvirkning på et Natura 2000-vandområde som følge af nitratudvaskningen. Natur og miljøklagenævnet har stadfæstet metoden.

Kriteriet omfatter to dele. Afskæringskriteriets pkt. 1 omfatter en vurdering af, om det ansøgte i kumulation med andre planer og projekter vil kunne have en skadevirkning. Afskæringskriteriets pkt. 2A / 2B omfatter en vurdering af, om det ansøgte i sig selv vil kunne have en skadevirkning.

Afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter

Pkt. 1: Antal dyreenheder (DE) i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, har ikke været stigende siden 1. januar 2007. Hvis der er andre kilder til nitratudvaskning, fx ny bebyggelse end den samlede husdyrproduktion, der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen således, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland. Gennemførte initiativer, fx etablering af vådområder, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, kan ikke anvendes til at tillade et øget dyretryk i det aktuelle opland.

Afskæringskriteriet for så vidt angår påvirkning fra projektet i sig selv

Pkt. 2A: Nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, dog således, at

Pkt. 2B: nitratudvaskningen fra den eksisterende og den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, hvis udvaskningen sker til et vandområde, der er karakteriseret som et lukket bassin og/eller er et meget lidt eutrofieret vandområde.

Når et projekt overholder begge afskæringskriterier nævnt ovenfor forudsættes det, at der ikke vil være en skadevirkning. Falder projektet for den ene eller den anden del (som beskrevet ovenfor) - eller begge dele skal kommunerne som udgangspunkt give afslag på det ansøgte projekt, jf. dog nedenstående.

Er antal dyreenheder (DE) således stigende i det aktuelle opland (inkl. det ansøgte), og beregninger viser, at det ansøgte herefter vil øge kvælstofudvaskningen, uanset, at den enkelte ansøgning overholder det fastlagte beskyttelsesniveau for nitratudvaskningen til overfladevande, vil det ansøgte medføre en øget udvaskning. Det vil i givet fald betyde, at det ansøgte i kumulation med andre husdyrbrug kan have en skadevirkning, og det ansøgte kan derfor ikke godkendes.

Ved opgørelsen af udviklingen af antal dyreenheder i et opland anvendes Miljøstyrelsens oplysninger, idet de siden 2007 årligt har lavet en samlet opgørelse af dyretrykket fordelt på 143 oplande i hele Danmark⁶.

For oplandet til Randers Fjord ses følgende: 2007 (150.260 DE), 2008 (148.271 DE), 2009 (146.533 DE), 2010 (147.014 DE), 2011 (143.562 DE), 2012 (144.960 DE), 2013 (144.562 DE), 2014 (137.321 DE) og 2015 (135.591 DE). Ved lineær regression fremkommer dermed et gennemsnitligt årligt fald på 1.625 DE/år.

Kommunen skal herefter vurdere, om der er endnu uudnyttede godkendelser og tilladelser, som i praksis kan medføre at antallet af DE i oplandet reelt kan være stigende.

En stigende tendens i oplandet til Randers Fjord ville forudsætte, at der skulle være uudnyttede godkendelser og tilladelser svarende til mere end 22.000 DE. Horsens Kommune vurderer ikke, at det er sandsynligt, at der indenfor oplandet er meddelt tilladelse og godkendelse til samlede udvidelser i den størrelsesorden.

Kommunen skal herefter opgøre, om der kan være bidrag fra andre kilder, som skal inddrages i vurderingen. Horsens Kommune har ikke kendskab til ændringer i andre kilder, som skulle

⁶ <http://www.jordbrugsanalyser.dk/webgis/kort.htm>

medføre, at vurderingen ville være anderledes. Det er derfor Horsens Kommunes vurdering at pkt. 1 er opfyldt.

Ifølge baggrundsmateriale til Vandplanen, Bilag 5, Fastlæggelse af referenceforhold og miljømål samt beregning af indsatsbehov for de marine områder, tilhører Randers Fjord til Mellerup gruppen fjorde og øvrige lukkede kystvande, og dermed skal bidraget fra ejendommen være under 5 % jf. pkt. 2A.

Der indgår i alt 87,36 ha ejede og forpagtede arealer, som ligger i oplandet til Randers Fjord. Bedriftens udbringningsarealer udgør således 0,3 promille af oplandet til Randers Fjord (3.250 km²). Det kan estimeres, at der årligt udvaskes ca. 3.000 tons N/år, og dermed også beregnes at en udledning af kvælstof på 5 % (jf. Miljøstyrelsens vejledning) vil svare til ca. 150 tons N/år. Dette er meget mere end de ca. 11 tons N der udbringes i alt på alle arealerne fra den ansøgte produktion, og dermed også meget mere end det som i alt udvaskes fra arealerne pga. tilførsel af husdyrgødning.

Samlet set vurderer Horsens Kommune, at udvaskningen af næringsstoffer fra ejendommens udbringningsarealer vil være af så begrænset omfang, at bidraget herfra ikke i sig selv kan påvirke Natura 2000-vandområdet væsentligt, hvorfor der ikke stilles vilkår som skærper kravene i husdyrloven.

2.5 Nitrat (grundvand)

Ansøger tekst

Alle udspretningsarealerne er beliggende indenfor nitratfølsomt indvindingsområde (NFI), men for nogle af markerne er det kun en del af marken der ligger indenfor NFI, se også bilag 5.2.

I nedenstående tabel fremgår den beregnede nitrat udvaskning for et dyretryk på 1,4 DE/ha og et S6 sædskifte.

Mark Nr.	Areal (ha)	Ansøgt (mg nitrat/l)	Merbelastning (Ansøgt - Nudrift) (mg nitrat/l)	Udvaskning svarende til et plantebrug (mg nitrat/l)	50% reduktion af husdyrgødning (NK3) (mg nitrat/l)
Aft KK 1-0	15,6	60	-8	64	65
Aft KK 1-2	9,8	60	-8	64	65
Aft KK 1-1	0,2	60	-8	64	65
Aft KK 14-0a	1,6	60	-8	64	65
Aft KK 7-0	8,0	60	-8	64	65
Aft KK 12-0	8,9	60	-8	64	65
Aft KK 14-0b	0,6	60	-8	64	65
Aft KK 5-0	0,4	60	-8	64	65
Aft KK 11-0	6,4	60	-8	64	65
Aft KK 13-0	3,9	60	-8	64	65
Aft KK 8-0	10,7	60	-8	64	65
Aft KK 3-0	11,0	60	-8	64	65
Aft KK 6-0	10,2	60	-8	64	65

Da der ønskes et alternativ til S6 sædskiftet, er der indsendt et fiktivt skema (nr. 86622), hvor nitratudvaskningen er beregnet for et dyretryk på 1,4 DE/ha og med 11 % ekstra efterafgrøder. Nitratudvaskningen i forhold til dette fremgår af nedenstående tabel.

Mark Nr.	Areal (ha)	Ansøgt (mg nitrat/l)	Merbelastning (Ansøgt - Nudrift) (mg nitrat/l)	Udvaskning svarende til et plantebrug (mg nitrat/l)	50% reduktion af husdyrgødning (NK3) (mg nitrat/l)
Aft KK 1-0	15,6	64	-4	64	65
Aft KK 1-2	9,8	64	-4	64	65
Aft KK 1-1	0,2	64	-4	64	65
Aft KK 14-0a	1,6	64	-4	64	65
Aft KK 7-0	8,0	64	-4	64	65
Aft KK 12-0	8,9	64	-4	64	65
Aft KK 14-0b	0,6	64	-4	64	65
Aft KK 5-0	0,4	64	-4	64	65
Aft KK 11-0	6,4	64	-4	64	65
Aft KK 13-0	3,9	64	-4	64	65
Aft KK 8-0	10,7	64	-4	64	65
Aft KK 3-0	11,0	64	-4	64	65
Aft KK 6-0	10,2	64	-4	64	65

Kommunens vurdering

Arealerne indenfor NFI, udgør ca. 82 % af udspretningsarealerne, se bilag 5.2. Der er lavet specifikke beregninger af udvaskningen af nitrat for de pågældende arealer. Se tabellen ovenfor.

I henhold til de generelle beskyttelsesniveauer i bilag 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal en tilladelse eller godkendelse som minimum fastsætte vilkår om, at der ikke må ske en merbelastning, dvs. større udvaskning af nitrat fra rodzonen, såfremt udvaskningen fra rodzonen overstiger 50 mg nitrat per liter i efter-situationen.

Beregningerne i ansøgningssystemet viser at ved de valgte virkemidler, vil nitratudvaskningen fra rodzonen på markerne ligge på mellem 60 og 64 mg nitrat pr. liter, hvilket er mindre end udvaskningen ved nudrift. Kravet om at der ikke må ske en merbelastning i ansøgt drift er dermed overholdt.

Såfremt der er foretaget en zonerings (kortlægning) af det nitratfølsomme indvindingsområde, men ikke udarbejdet en indsatsplan for området, skal det vurderes konkret, om der skal stilles vilkår af hensyn til grundvandsbeskyttelsen.

Der kan dog ikke fastsættes vilkår, der er mere skærpede end en nitratudvaskning, der svarer til udvaskningen fra et planteavlbrug med et standard planteavlssædskifte. Der kan dog stilles vilkår om en maksimal udvaskning svarende til nitratklasse 3, jf. pkt. D, nr. 1 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, såfremt dette er på et lavere udvaskningsniveau end niveauet i bilag 4, nr. 2, pkt. C

Der er i skema 84076 beregnet både udvaskningen for et planteavlbrug og for den ansøgte udbringning for de arealer, der er beliggende i NFI område. Resultatet af beregningen ses af skemaerne i ansøgers tekst ovenfor, hvoraf det også ses, at der i ansøgt drift ikke er en større udvaskning fra markbruget end der kan beregnes, såfremt arealerne blev drevet udelukkende som et plantebrug. Kravet om at der i ansøgt drift ikke må ske en større udvaskning af nitrat, end den der kan beregnes for et plantebrug er dermed overholdt. Kommunen har vurderet, at der ikke skal stilles yderligere krav.

Markerne drives alle med et S6 sædskifte eller alternativt 11 % ekstra efterafgrøder, der er brugt som virkemiddel til at reducere nitratudvaskningen. Der er stillet vilkår til de valgte virkemidler.

Derudover stilles der vilkår om, hvor meget kvælstof der i alt må udbringes på markerne, samt at der ikke må udbringes anden organisk gødning som f.eks. affald på arealerne.

Baggrunden for at der ikke må udbringes anden organisk gødning (som f.eks. slam) på arealerne, er at dette typisk har en anden sammensætning af næringsstoffer og en lavere udnyttelsesprocent i forhold til husdyrgødning, og at en vurdering af dette ikke indgår i det ansøgte.

2.6 Fosfor

Dette afsnit drejer sig om påvirkningen af overfladevand med fosfor. I ansøgningssystemet er udbringningsarealernes fordeling i fosforklasser opgjort, som det fremgår af nedenstående tabel, og der er foretaget beregninger, som indgår i kommunens vurdering af miljøpåvirkningen.

Ansøgers tekst

Udbringningsarealerne er beliggende indenfor et fosforfølsomt opland til Natura 2000, men da arealerne er ikke-drænede sandjorde, er de alle registeret som beliggende i fosforklasse 0.

Afskæringskriteriet er opfyldt for fosfor til overfladevand. Beregning fra husdyrgodkendelse.dk er indsat herunder.

Klasser vedrørende fosforophobning	Antal ha	Før-situation	Efter-situation = krav
Pt < 4,0 eller udrænnet eller ikke afvander til Natura 2000 eller afvander til Natura 2000, der ikke er overbelastet med fosfor	87,36 ha	13,6 kg P/ha/år	16,8 kg P/ha/år
Pt 4,0 - 6,0 og drænnet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	13,6 kg P/ha/år	16,8 kg P/ha/år
Lavbundsjerne og drænnet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	13,6 kg P/ha/år	2,0 kg P/ha/år
Pt > 6,0 og drænnet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,00 ha	13,6 kg P/ha/år	0,0 kg P/ha/år

Krav om P-overskud overholdt: **Ja**

Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet: **-2,2 kg P.**

Maksimalt tilladt P-overskud/ha/år i gennemsnit for hele bedriften (ifølge tabel) : **16,8 kg P/ha/år.**

P tilført pr. ha/år i ansøgt drift: **31,1 kg P/ha/år.**

P-fracørsel per ha/år i ansøgt drift (arealvægtet gennemsnit): **14,4 kg P/ha/år.**

P-overskud/ha/år for ansøgt projekt: **16,7 kg P/ha/år.**

Kommunens vurdering

Det generelle beskyttelsesniveau

Det lovbestemte fastlagte beskyttelsesniveau af vandområder mod påvirkning af fosfor er rettet mod de oplande, der afvander til Natura 2000 vandområder, der er overbelastet med fosfor.

Det er Miljøstyrelsen, der har udpeget disse oplande. Indenfor disse områder, er der skærpede krav til tildelingen af fosfor på arealer, bestående af drænnet lerjord, drænede eller detailgrøftede sandjorde samt på arealer, der er udpeget som lavbundsarealer med forhøjet risiko for tab af fosfor til vandmiljøet. På sådanne arealer skal der ifølge lovgivningen stilles krav til fosforoverskuddet, afhængig af de konkrete fosfortal⁷. Fosforoverskuddet vil tilføres jordpuljen og på sigt medvirke til, at jordens fosfortal vil stige. En sådan forøgelse af fosforindholdet i jordpuljen vil alt andet lige kunne medføre større risiko for tab af fosfor fra særligt sårbare arealer.

⁷ Fosforklasser omfatter drænnet lerjorde med angivelse af jordens fosfortal eller lavbundsjerne, altså jorde, hvor der er risiko for fosforudvaskning. Der er i alt fire fosforklasser.

Arealerne ligger alle i oplandet til Randers Fjord, og dermed beliggende i et opland til fosforfølsomt Natura 2000 område. Der er på sådanne arealer i husdyrbrugloven fastlagt fosforklasser, som skal sikre, at der ikke er risiko for udvaskning af fosfor. Ved fastlæggelse af fosforklasserne indgår bl.a. fosfortal, og om markerne er drænedede lerjorde. Der indgår i ansøgningen udelukkende ikke-drænedede marker med sandjord (JB3), hvorfor markerne ikke er omfattet af beskyttelsesniveauet, og kun reguleres af de generelle regler.

De miljømæssige aspekter omkring vandløb og søer bliver reguleret gennem Statens vandplanlægning. Den aktuelle udbringning er således som udgangspunkt vurderet ud fra de generelle beskyttelsesniveauer i bilag 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Det vil ifølge ansøgningen medføre et tilladt P-overskud på 16,8 kg P/ha, og idet det faktiske overskud er 16,7 kg P/ha er det generelle beskyttelsesniveau i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen overholdt.

Påvirkning af vandløb

På erosionstruede udbringningsarealer som f.eks. kraftigt skrånende arealer eller vandløbsnære humusjorde, hvor der kan være en forøget risiko for fosfortab, gøres en særlig indsats for at reducere risikoen for tab af fosfor til overfladevand.

Mark Aft KK 13-0 grænser op til et vandløb, men da der er en bræmme mellem udbringningsarealet og vandløbet på ca. 9 meter, vurderes der ikke at være risiko for afstrømning fra mark til vandløb.

De øvrige arealer grænser ikke op til vandløb.

Påvirkning af søer

Arealerne afvander til Bryrup Langsø og Bredvad Sø, og ligger i et område, der af Miljøstyrelsen er udpeget som "opland til fosforfølsomt Natura 2000-område".

Ifølge udkast til vandplan for Hovedvandopland Randers Fjord skal der i forhold til planperioden frem til 2021 gennemføres en indsats overfor fosfor.

Det følger af Natur- og Miljøklagenævnets praksis, at reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 – suppleret med adgangen til at fastsætte skærpede vilkår efter § 13, jf. bilag 4 gør op med reguleringen af fosforoverskuddet. Nævnets praksis er begrundet med, at den tilgængelige forskningsbaserede viden om tab af fosfor fra udbringningsarealer til vandmiljøet må anses for at være begrænset, og at der ikke for tiden findes videnskabeligt anerkendte modeller eller metoder, der kan fastslå hvor stor en mængde fosfor, der udvaskes til vandmiljøet fra nærmere angivne udbringningsarealer.

Den aktuelle udbringning er vurderet ud fra de generelle beskyttelsesniveauer i bilag 3 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Der er ifølge ansøgningen tilladt et P-overskud på 16,8 kg/ha/år, og idet det faktiske overskud er 16,7 kg P/ha/år er det generelle beskyttelsesniveau overholdt, hvorfor der ikke stilles skærpet krav til fosforoverskuddet.

Idet husdyrbruglovens beskyttelsesniveauer er overholdt, vil der jf. husdyrbruglovens ikke være en væsentlig påvirkning af Natura 2000 områder, hvorfor det er Horsens Kommunes vurdering, at der ikke vil ske en negativ påvirkning af overfladevande som følge af udbringningen af husdyrgødningen.

2.7 Påvirkning af natur fra udbringning

I dette afsnit gøres der rede for påvirkning af natur som følge af ammoniakfordampning fra udbringning af husdyrgødning.

Kommunens beskrivelse og vurdering

Horsens Kommune har foretaget en vurdering af arealerne vil påvirke beskyttede arter og naturområder. Vurderingen forudsætter at generelle lovkrav herunder vandløbslovens bræmme-krav, husdyrgødningsbekendtgørelsens regler vedr. udbringning af husdyrgødning samt retningslinjer om god landmandskik overholdes.

Alle udbringningsarealer ligger indenfor en afstand af ca. 2,5 km fra anlægget. Der inddrages ikke nye arealer, som tidligere har været udyrkede eller ekstensivt dyrkede.

Internationalt beskyttet natur – Natura 2000

Udbringningsarealernes beliggenhed i forhold til Natura 2000-områder fremgår af bilag 5.3.

Hvor afstanden er kortest, er der ca. 3 km mellem et udbringningsareal og nærmeste Natura 2000-område, nr. 53 (Sepstrup Sande, Vrads Sande, Velling Skov og Palsgård Skov)

Horsens Kommune vurderer på baggrund af den store afstand at driften af arealerne ikke kan påvirke det internationale naturbeskyttelsesområde væsentligt.

Naturområder omfattet af Husdyrloven - § 7-natur

Kategori 1

Ikke relevant pga. stor afstand. Se ovenstående afsnit om Natura 2000.

Kategori 2

Det nærmeste kategori 2-område er et overdrev, som ligger ca. 800 meter nord for det nærmeste af udbringningsarealerne.

Alene på baggrund af den store afstand vurderes anvendelsen af husdyrgødning ikke at kunne medføre en direkte påvirkning af nogen kategori 2-naturområder.

Kategori 3

Ingen af udbringningsarealerne er sammenfaldende med registrerede kategori 3-arealer.

Under forudsætning af at generel lovgivning om udbringning af husdyrgødning og retningslinjer om godt landmandskab bliver overholdt, vurderes den fortsatte anvendelse af husdyrgødning på udbringningsarealerne ikke at ville medføre tilstandsforringelser i nogen af de kategori 3-områder, som grænser op til udbringningsarealer eller andre § 7-områder.

Naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, men ikke af husdyrlovens § 7

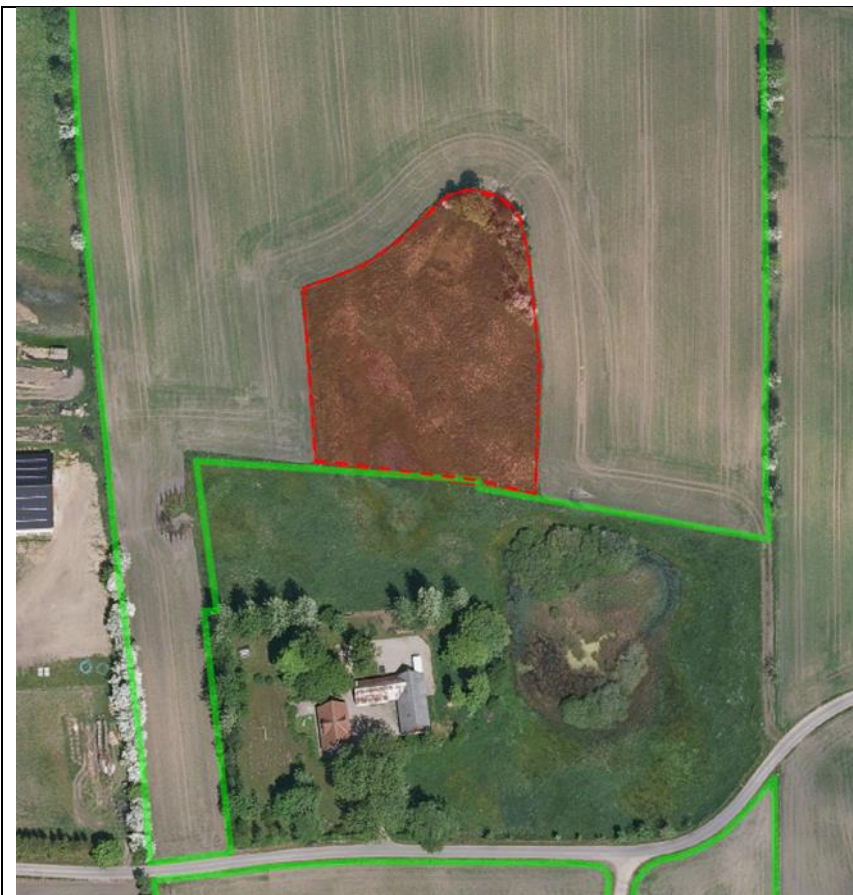
Kommunen er jf. naturbeskyttelsesloven forpligtet til at tage vare på de beskyttede naturområder, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, så de sikres imod en tilstandsændring.

En del af mark "Aft KK 11-0" (se nedenfor) fremstår af luffotos som et udyrket areal, indtil det i 2009/2010 blev inddraget i omdrift.

En besigtigelse, som blev foretaget d. 8. september i år, har understøttet kommunens vurdering af, at der er tale om et beskyttet, men hidtil ikke registreret naturareal. Der stilles derfor vilkår om, at den del af udbringningsarealet (ca. 5.000 m²), som er markeret med en rød streg på kortudsnittet vist nedenfor, ikke må tilføres husdyrgødning.

Sagen vedr. opdyrkning af naturarealet behandles separat fra denne arealgodkendelse.

Ortofoto 2008 © COWI

Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter

Horsens Kommune har ikke kendskab til forekomster af nogen af bilag IV-arterne indenfor eller i umiddelbar nærhed af udbringningsarealerne. Det kan dog ikke udelukkes af flagermus, markfirben, spidssnudet frø eller stor vandsalamander raster eller yngler nær udbringningsarealerne. Odder der findes i Gudenå-systemet vil muligvis kunne træffes sporadisk nær udbringningsarealerne.

Udbringningsarealerne drives allerede i dag som intensive omdriftsarealer. De vurderes derfor ikke at være velegnede som hverken yngle- eller rastested for nogen af bilag IV-arterne. Videreførelsen af den nuværende drift af arealerne vurderes ikke at ændre arternes vilkår.

Samlet vurdering

Det er kommunens samlede vurdering, at husdyrproduktionen kan drives på stedet under hensyntagen til naturbeskyttelsesinteresserne i området, herunder de internationalt beskyttede arter og naturområder.

2.8 Gener fra udbringning

Ansøger tekst

Til- og frakørselsforhold vedrørende arbejdskørsel sker ved udkørslen fra Åstruplundvej 9 og Tyrstingvej 6. Der er fra Tyrstingvej 6 gode til- frakørselsforhold til Tyrstingvej.

Vurderingen af til- og frakørsel med husdyrgødning Åstruplundvej 9 er foretaget i godkendelsen til den pågældende ejendom.

Antallet af transporter (ca. 140 stk. gylletransporter om året) på ejendommen ændres ikke i forhold til nudriften, da alle arealerne allerede på nuværende tidspunkt modtager husdyrgødning.

Udbringning af husdyrgødning vil foregå af offentlig vej, og ikke gennem samlet bebyggelse. Der er ikke indsendt en oversigt over transportruter, da arealer ligger samlet omkring ejendommen indenfor en radius af 2 km.

Husdyrgødningen bliver udbragt i henhold til godt landmandskab og foregår i videst muligt omfang under hensyntagen til naboer, byområder, nærliggende naturområder m.m. Transport fra gyllebeholder til mark vil altid foregå i dagtimerne, og ved bymæssig bebyggelse ikke på søn- og helligdage. Transporter med husdyrgødning er sæsonbetonet i forhold til markarbejdet.

Transporter vil normalt foregå i dagtimerne, dog må der påregnes transporter udover dagtimerne i forbindelse med sæsonbestemt arbejde ved eksempelvis forårsarbejde, høst og efterårsarbejde i marken.

Håndtering af gylle, herunder påfyldning af gyllevogn m.v., foregår altid under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.

Kommunens vurdering

Til- og frakørselsforhold vedrørende arbejdskørsel sker ved indkørsel fra Tyrstingvej. Der er gode oversigtsforhold ved udkørsel til Tyrstingvej, og der er ikke andre ejendomme beliggende ved indkørslen.

Det er oplyst at antallet af transporter til og fra ejendommen ikke stiger i forbindelse med udarbejdelse af § 16 godkendelse, og at der ikke køres med husdyrgødning gennem samlet bebyggelse.

Det er endvidere oplyst at transporter normalt vil foregå i dagtimerne, men at der må påregnes transporter udover dagtimerne i forbindelse med sæsonbestemt arbejde ved eksempelvis forårsarbejde, høst og efterårsarbejde i marken. Det vurderes at udbringning i en kort periode, hvor der også køres i nattetimerne, i visse tilfælde kan være en fordel for omkringboende, frem for at udbringningen strækker sig over en længere periode. Det anbefales dog at omkringboende i sådanne tilfælde orienteres på forhånd, for at imødegå eventuelle klager.

Der kan forekomme lugt i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. Udbringning af husdyrgødning foregår dog i kortere perioder, få gange om året, hvilket betyder, at disse lugtgener vil være af mindre betydning end lugt fra f.eks. anlæg med husdyrbrug.

Særligt vedrørende lugt bemærkes, at det er praksis ved reguleringen af husdyrbrug at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzone må derfor acceptere visse af de ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug. Således må beboere i landzone tåle mere lugt fra husdyrbrug end beboere i byzone, hvor der er husdyrbrug i nærheden af byen, jf. f.eks. Miljøklagenævnets afgørelse nr. 130-00235. Reglerne om begrænsning af lugtgener tager derfor primært sigte på beskyttelse af boliger i samlet bebyggelse og nuværende eller kommende byzoneområder

Det er kommunens vurdering på baggrund af ovenstående beskrivelse af transport, at den ansøgte transport og udbringning ikke vil give anledning til unødige eller væsentlige gener, såfremt gældende lovgivning på området overholdes.

Vurderingen af til- og frakørsel samt transportruter fra ejendommen Åstruplundvej 9 er foretaget i godkendelsen til den pågældende ejendom.

3 Samlet beskrivelse og vurdering af BAT

Idet der er tale om en virksomhed som udbringer husdyrgødning er det vurderet, at der som minimum bør beskrives hvilke teknologier, der anvendes i forbindelse med udbringningen af husdyrgødningen.

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for Bedste Tilgængelige Teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag.

En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, herunder bl.a. regler for udbringningstidspunkter i forhold til omkringboende (byer), udbringningsmetoder, krav om nedfældning på visse arealer tæt på kvælstoffølsom natur, krav til udbringningstidspunkter der sikrer optagelse i planter, krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer, krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha, krav til efterafgrøder, med mere, hvorfor det er et lovkrav at følge dem.

Ansøger får hvert år udarbejdet en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres, at mængden af gødning bliver tilpasset afgrødernes forventede behov. I planen bliver der taget hensyn til bl.a. jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.

I forhold til at vurdere om der anvendes BAT ved udbringningen henvises til Miljøstyrelsen, som i 2009 har vurderet, at med serien af gennemførte vandmiljøplaner samt ammoniakhandlingsplanen, er en stor del af de virkemidler, der kan reducere ammoniak tabet i forbindelse med udbringning af husdyrgødning, allerede implementeret via husdyrgødningsbekendtgørelsen, der fastsætter regler for hvornår og hvordan husdyrgødning må udbringes.

For udbringning af gylle gælder således, at gyllen som minimum skal udbringes med slanger og dermed ikke må bredspredes. Endvidere skal gylle på sort jord og græsmarker ske ved nedfældning, og forsuret gylle på sort jord skal endvidere være nedbragt senest 6 timer efter udbringning. Miljøstyrelsen vurderer således, at danske landmænd allerede i kraft af danske lovreguleringer overholder kravene til BAT for udbringning.

Det vurderes derfor at ansøger ved overholdelse af de generelle lovkrav lever op til BAT i forhold til udbringning.

4 Forurening og uheld

Ansøger tekst

Helt generelle umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften kan være, uheld med eller ved gyllebeholderene, herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholderene ved strejfen eller påkørsel, eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle.

Gyllebeholderene er underlagt 5/10-års beholderkontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed. Derudover er gyllebeholderene placeret således, at de jævnligt kan tilses for eventuelle revner, gylleudsivninger og andet. Ved påkørsel eller strejfen af gyllebeholderen med maskiner eller andet vil eventuelle revner blive tilset med det samme og udbedres straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet for assistance.

Beholderne tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, fortrinsvis hvert år, og gyllen omrøres kun lige før udkørsel af gylle fra den pågældende beholder. Under pumpningen er der løbende opsyn, således at risikoen for uheld i forbindelse med utilsigtet igangsætning af pumper, spild m.m. er minimal.

Derudover er der etableret alarm på den lille gyllebeholder, som vil sende en besked, såfremt der sker pludselige fald i gyllebeholderen, således at der kan handles hurtigt ved f.eks. en lækage.

Kommunens vurdering

Horsens Kommune vurderer med udgangspunkt i ansøgers ovenstående beskrivelse, at ejendommen drives således, at risikoen for uheld med gylle er minimeret.

Efter miljøbeskyttelseslovens § 71 har den, der er ansvarlig for forhold eller indretninger, der kan give anledning til forurening, pligt til af egen drift at underrette tilsynsmyndigheden, såfremt driftsforstyrrelser eller uheld medfører væsentlig forurening eller indebærer farer herfor.

Derudover fremgår det af straffelovens⁸ § 185, at i egentlige katastrofesituationer, hvor der opstår fare for menneskeliv, består der efter almindelige regler en pligt til øjeblikkeligt at alarmere politi, brandvæsen eller lignende.

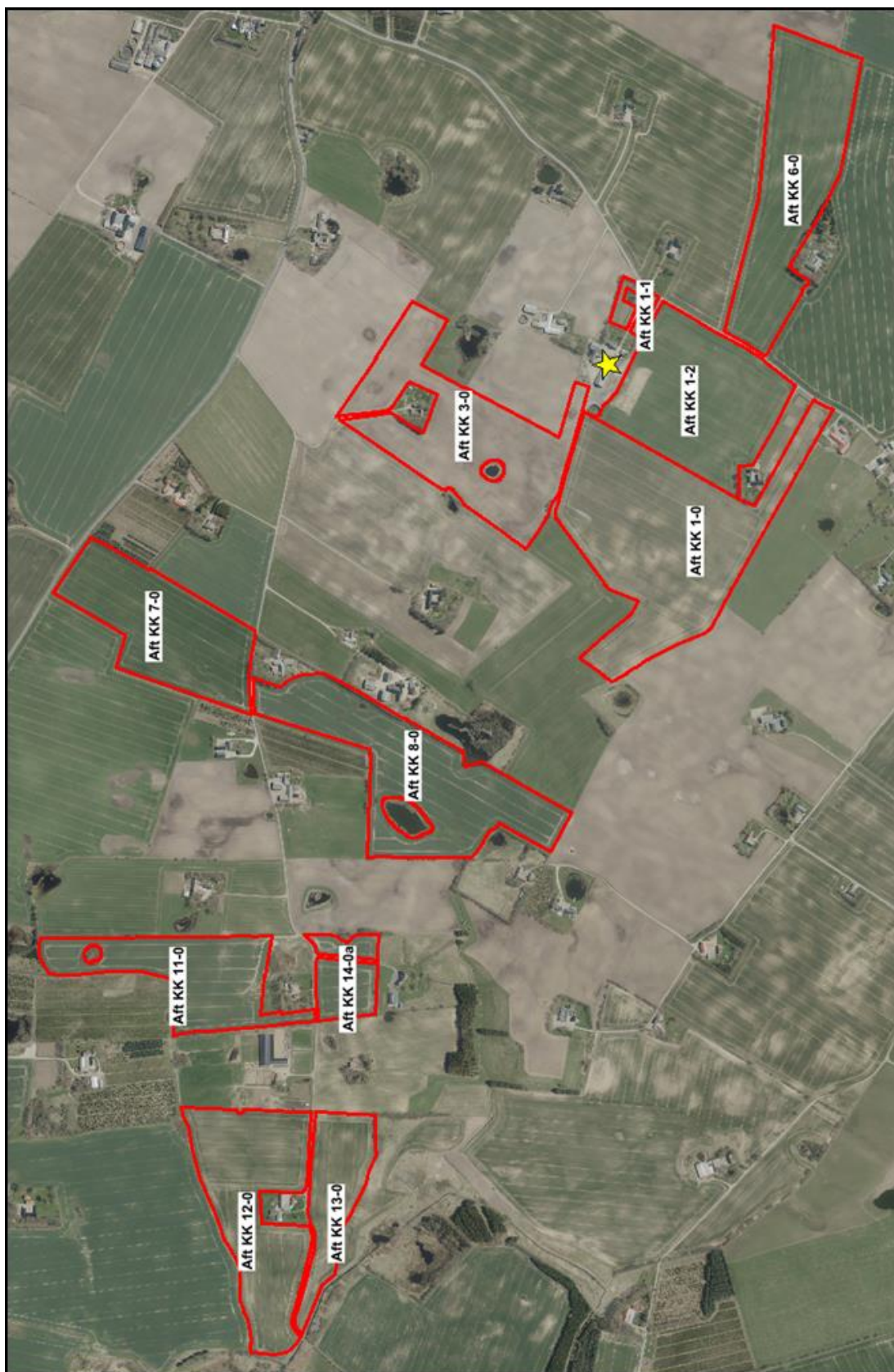
I praksis betyder det, at virksomheden først skal ringe til dem, der kan hjælpe med at stoppe forureningen, f.eks. ved at ringe 112 (Miljøvagten kontaktes af alarmcentralen). Derefter kontaktes miljømyndigheden, dvs. Horsens Kommune. Der er stillet vilkår som sikrer dette.

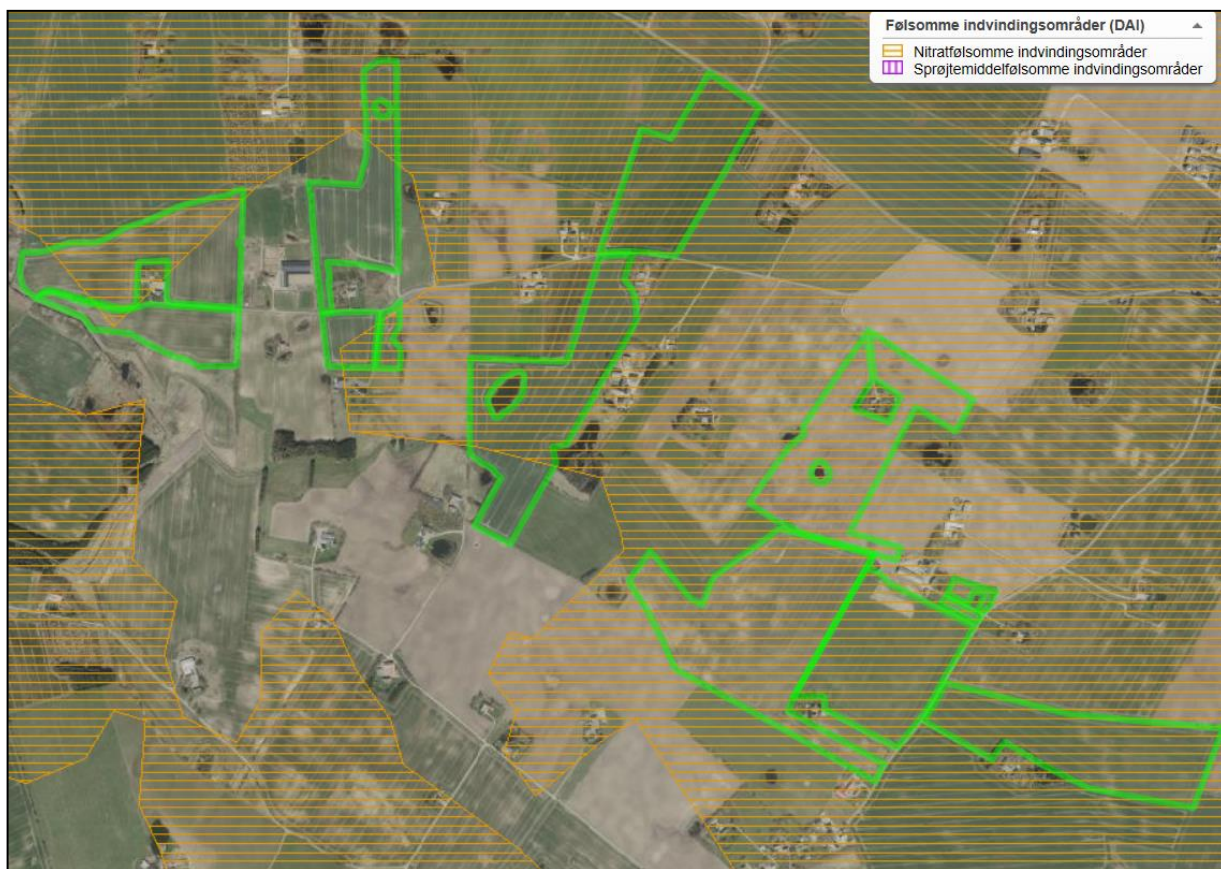
⁸ Lovbekendtgørelse nr. 1052 af 4. juli 2016 om straffeloven

5 Bilag

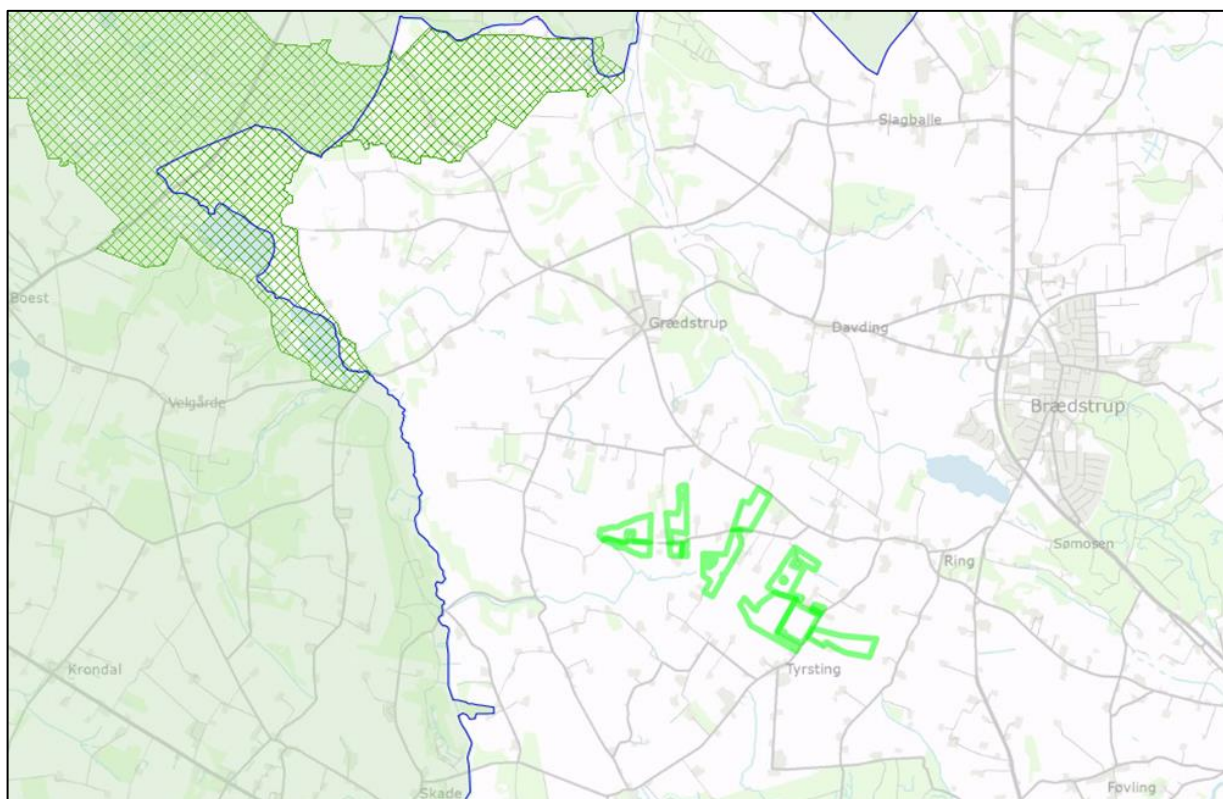
5.1 Udspretningsarealer

5.2 Udspretningsarealer i NFI

5.3 Udbringningsarealer og nærmeste kategori 1-natur

Horsens Kommune
Rådhusvej 4
8700 Horsens

Telefon: +45 76 29 29 29
etapl 76 29 29 29

www.horsens.dk

HORSSENS KOMMUNE